

30. 9. 2003

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

UŽ NENÍ TŘÍDNÍM NEPŘÍTELEM - KDYBY TO VŠAK ZÁLEŽELO NA MINISTERSTVU SPRAVEDLNOSTI, TAK BY JÍM ZŮSTAL

Okresní soud v Jeseníku 9. září 2003 rozhodl, že osmdesátiletý Vojtěch Hédľ ze Skorošic (okres Jeseník) už není třídním nepřítelem. Senát pod vedením Mgr. Miloše Kubíčka totiž včera zrušil padesát let starý rozsudek Nižšího vojenského soudu v Brně.

Celá historie začala v létě 1949. V té době totiž Hédľ – podle tehdejších soudců – „v Olomouci případně jinde spolu s dalšími vytvořili ilegální skupiny státem zakázané a z ciziny řízené organizace zvané ‚Jehovovi svědci‘ “.

Okresní soud v Jeseníku 9. září 2003 rozhodl, že osmdesátiletý Vojtěch Hédľ ze Skorošic (okres Jeseník) už není třídním nepřítelem. Senát pod vedením Mgr. Miloše Kubíčka totiž včera zrušil padesát let starý rozsudek Nižšího vojenského soudu v Brně.

Celá historie začala v létě 1949. V té době totiž Hédľ – podle tehdejších soudců – „v Olomouci případně jinde spolu s dalšími vytvořili ilegální skupiny státem zakázané a z ciziny řízené organizace zvané ‚Jehovovi svědci‘ “. Dne 2. července 1953 byl Hédľ odsouzen pro trestný čin sdružování proti republice k trestu odnětí svobody na osmnáct měsíců, k peněžitému trestu 500 Kčs a ke ztrátě čestných práv občanských na tři roky.

O pár týdnů později, 10. srpna 1953, přidal Nižší vojenský soud v Brně Hédľovi dalších osmnáct měsíců jako dodatkový trest za to, že dne 1. června 1953 nenastoupil vojenské cvičení, „protože mu v tom brání víra Svědků Jehovových“. Vojenští soudci konstatovali, že „jednání obviněného je projevem ne špatného, ale přímo záporného poměru k našemu společenskému řádu a vědomého odporu ke službě v naší lidově demokratické armádě... Každý, kdo odmítá plnit povinnosti související s obranou naší vlasti, se staví do tábora třídních nepřátel a stává se jejich pomahačem anebo vědomým příslušníkem. ... Podobný postoj k naší společnosti je tím nebezpečnější, protože jde o období stálého zostřování třídního boje a o dobu, kdy se západní imperialisté snaží narušit naše budování socialismu a rozpoutat třetí světovou válku.“

Ve vězení, včetně vazby, byl Hédľ od 26. června 1953 do 18. května 1955. Pak byl propuštěn na amnestii prezidenta republiky Antonína Zápotockého.

Pětatřicet let po propuštění, koncem roku 1990, obdržel Hédľ usnesení Krajského soudu v Ostravě, že „je účasten soudní rehabilitace“, a poté mu Ministerstvo spravedlnosti ČR vyplátilo odškodnění ve výši 16 431 Kčs. Hédľ byl spokojen a cítil, že se mu konečně dostalo morálního zadostiučinění.

V roce 1997 navíc potěšila Hédľa zpráva, že vláda České republiky přijala nařízení č. [165/1997 Sb.](#), podle něhož bude nevinně odsouzeným vyplacena ještě jednorázová částka ve výši 625 Kč za každý měsíc věznění. Když však Hédľ o tuto částku požádal, tak narazil.

Dozvěděl se totiž, že rehabilitace se nevztahuje na dodatkový trest, a tak je mu započítáno pouze šest rehabilitovaných měsíců, zatímco odškodnění podle nařízení vlády č. [165/1997 Sb.](#) náleží jen těm, kteří byli nevinně věznění nejméně rok.

Hédľ si myslel, že by se to mělo nějak přehodnotit, a tak se obrátil na Ministerstvo spravedlnosti ČR s podnětem ke stížnosti pro porušení zákona. Byl však odmítnut: nejprve 4. ledna 2001, potom 25. dubna 2001, znovu 11. června 2001 a ještě jednou 9. srpna 2001. V posledním odmítavém dopise napsal tehdejší I. náměstek ministra spravedlnosti JUDr. Josef Baxa: „Odkazy na jiné trestní věci obdobného charakteru jsou pro posouzení trestní věci obviněného Hédľa irelevantní.“

Vojenský rozsudek z roku 1953 tedy zůstal stále pravomocný a Hédľ ve svých osmdesáti letech

pořád setrval v ,táboře třídních nepřátel' a byl ,jejich pomahačem anebo vědomým příslušníkem'. Když byl Hédla čtyřikrát odmítnut Ministerstvem spravedlnosti ČR, zkusil se obrátit na soud. Ten jeho argumenty uznal, a navzdory právnímu názoru ministerstva napadený rozsudek z roku 1953 zrušil. Případ Vojtěcha Hédla ukazuje, že občan se může domoci spravedlnosti, i když ministerští úředníci opakovaně občana přesvědčují, že to není možné.

JUDr. Lubomír Müller, advokát
lmuller@czemail.org

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)